

L'art de mentir. Una història del fake.

Publicat per [Centre d'Informació i Documentació](#) [1] el 02/04/2019 - 08:32 | Última modificació: 02/04/2019 - 09:32

[Jorge Luis Marzo](#) [2] | [Cátedra](#) [3]

Veritat o mentida? [4] La veritat és que la mentida forma part de la nostra quotidianitat. Cada dia més, sigui a través de les '[fake news](#) [5]' o '[deep fake](#) [6]' que es troben a l'ordre del dia, generant realitats paral·leles o bé sigui amb milers d'artificis que ens transporten a realitats inventades. En plena era de la postveritat, mitges veritats i ficcions ens dificulten la possibilitat de seguir el relat d'una suposada realitat comuna.

Avui, qualsevol persona amb una eina de comunicació pot generar continguts, notícies i opinions que recorrin i es multipliquin pel món en pocs minuts. Tant se val si aquesta idea o contingut té cap fonament o és fruit de la creativitat, es mostra com un fet real i corre com la pólvora. Això sí, sempre ho podem contrastar.

Malgrat tot, el falseig de notícies potser sigui més accessible, però no és res de nou. Al pròleg, [Joan Fontcuberta](#) [7] cita '[Looking back on the Spanish War](#) [8]' de George Orwell on relata la seva experiència durant la Guerra Civil: "... por primera vez, vi periódicos cuya relación no guardaban la menor relación con los hechos, ni siquiera la mínima relación que se espera de una mentira normal y corriente."

En un tiempo de engaño universal, decir la verdad es un acto revolucionario."

George Orwell

Serà sens dubte un dels reptes futurs cada cop més present, l'haver de destriar què pot ser veritat o no. Certament, [la mentida forma part de l'ADN de l'ésser humà](#) [9], de la mateixa manera que les seves representacions. **Què son les arts sinó la generació d'una falsa realitat? Un fake** [10], **que no és del tot veritat ni mentida**. De fet, la història de l'art és plena d'enganys, del trompe-l'oeil a l'Op Art passant per l'audiovisual, obviant [falsificacions](#) [11] i [reproduccions](#) [12] és clar, que son el fake més conscient.

L'art pot resultar de la **necessitat de generar contra-representacions a una realitat imposada**, com exposa María Ruido a [Humanitats en acció](#) [13], publicat a Interacció. Ja sigui una pintura rupestre, el fantasma de Plató o les ulleres de RV que ens col·loquem davant els ulls, la imatge sovint és la més mentidera de les representacions, que sòl partir d'una realitat alterada o manipulada a consciència.

Així, '[La competencia de lo falso. Una historia del fake](#) [14]' narra la història del fake, des de la imatge com

a artifici i simulacre fins a els límits entre el fake i la falsificació en el món de l'art. També en els darrers capítols, l'autor desenvolupa idees com **la postveritat i l'art de la veritat en l'era de la postproducció** o les formes que pren **l'estètica del fake o de la paròdia.**

No és un fake, podeu tenir entre mans aquesta anàlisi dels **límits entre la veracitat i el fake**, entre el món de ciències i acadèmies i el món de l'art i la ficció. De la mateixa manera que tot pot ser art, tothom pot ser artista. **'Desaparecidos los públicos, surgen lo usuarios'** que diu [Jorge Luis Marzo](#) [15], **els usuaris** que viuen l'experiència i no necessiten mediació, perquè son més que espectadors, **son acció i participen de la generació de contra-representacions de la realitat.**

Representacions que com la que es reproduïx a la portada, sigui mitja veritat o mitja mentida, s'ho creguin més o no, el que és segur és que no deixa indiferent a ningú:

[No Fun](#) [16] from [Eva and Franco Mattes](#) [17] on [Vimeo](#) [18].

Podeu consultar aquest [llibre](#) [14] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [19]

[Inicieu sessió](#) [20] o [registreu-vos](#) [21] per enviar comentaris

Categories: Sociologia de la cultura

Categories: Arts visuals

Etiquetes: arts visuals

Etiquetes: història

Etiquetes: història de l'art

Etiquetes: gestió cultural

Etiquetes: postveritat

- [22]

URL d'origen: <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/historia-fake>

Enllaços:

[1] <http://interaccio.diba.cat/members/centre-dinformacio-documentacio>

[2] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=an:%221886%22>

[3] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=Provider:C%C3%A1tedra,%20>

[4] <https://www.youtube.com/watch?v=WeGuSxzaET4>

[5] <https://xnet-x.net/informe-fake-news-desinformacion/>

[6] <http://www.elcritic.cat/blogs/espai-critic/2018/06/03/la-nova-era-de-les-fake-news-les-deep-fakes/>

[7] <https://www.fontcuberta.com/>

[8] http://orwell.ru/library/essays/Spanish_War/english/esw_1

[9] <https://www.nationalgeographic.com/magazine/2017/06/lying-hoax-false-fibs-science/>

[10] <https://www.ivam.es/es/publicaciones/fake-no-es-veritat-no-es-mentida/>

[11] <https://aeon.co/essays/is-there-a-place-for-fakery-in-art-galleries-and-museums>

[12] <https://theculturetrip.com/europe/articles/can-art-reproductions-preserve-culture-these-museums-think-so/>

[13] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/reaccionar-les-humanitats>

[14] https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=46094&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20fake

- [15] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?idx=au&q=Jorge+Luis+marzo>
- [16] <https://vimeo.com/11467722>
- [17] <https://vimeo.com/mattes>
- [18] <https://vimeo.com>
- [19] <http://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>
- [20] <http://interaccio.diba.cat/>
- [21] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [22] <http://interaccio.diba.cat/node/7924>